

Gospodarske.

Gibljemo se! Od snežnih zgorajstajerskih planin do sadnih gričkov in hribov na jugu, kjer deli srebrni pas Save Stajersko od Kranjske in Hrvaške, od zelenega travnja in Solčavskih planin do tje, kjer lahko vidimo z nizkih gričkov daleč tje v obširno okraško planjavo, povsodi vlada živo in samozavedno gibanje. Agrarizem se je abodil. Kakor rastaji spomladnje solnce sneg in led in stori zemljo, ki je bila dotlej trda, mrtva, speča, spremljivo za solčno toploto, ki živi tisočere v zemlji speče kali k življenju, tako sveti toplo solnce agrarstva v našo železno in zeleno stajersko deželo, a ne samo v priproste hiše kmetov, ampak tudi v stare v pravljicah slavnostne gradove, v katerih bi nam obširne sobane lahko pripovedovale stoletja staro povest. Agrarizem? Kaj pomeni ta trda beseda, kakšen namen in kak smoter se krije v nji? Namen agrarizma je zastopanje in branjenje gospodarskih in logarskih koristi, smoter agrarizma pa je zagotovitev našega obstanka in izboljšanje našega položaja. Ker so spoznali kmetje, da jim različne politične stranke nič ne pomagajo in ne koristijo, so si morali začeti sami pomagati. Agrarizem pomeni torej samopomoč kmetovalcev. Kaže se na različne strani in na različne načine. V prvi vrsti gleda na to, da se gospodarstvo podpira s tehničnimi pripomočki, v drugi vrsti pa skuša vplivati na ona dejstva in čimstevje, ki od zunaj vplivajo na usodo in razvoj kmetijstva. Agrarizem ali gospodarska samopomoč pa zahteva delo in celo napornega dela. Jedno najvažnejših del je organizacija, ker se v njej delo deli in zopet koncentrira, ker pri tej zelo ugodno vpliva številu članov organizacije, kar je večkrat odločilno. Organizacija je torej temeljni pogoj vsake gospodarske samopomoči, ona je temelj, na katerem se lahko začne še le nadalje delo na to, da se moči združijo na eno točko in da se moči po nepotrebnem ne cepijo. Ko se je spoznalo to važno dejstvo, je morala gospodarska samopomoč gledati v prvi vrsti na to, da si ustvari organizacijo kmetov. S pomočjo poročil stajerske kmetijske družbe bomo pokazali kako je napredovala gospodarska samopomoč od leta 1902. naprej. Kotem leta 1902. je imela stajerska kmetijska družba 65 podružnic in 4869 članov. Od teh jih je bilo na Zgornjem Stajerskem 25 podružnic s 2.104 člani, na Srednjem 25 s 2147 člani in na Spodnjem 15 s 618 člani. Razen v Obdachu je imel na Zgornjem Stajerskem vsak okraj svojo podružnico, ravno tako na Srednjem Stajerskem; na Spodnjem Stajerskem pa je bilo v vseh 21 okrajih le 14 podružnic. V odstotkih poredano, je imelo Gornje in Srednje Stajersko po 38,46 odstotkov, Spodnje pa le 23,08 odstotkov podružnic. Članov je bilo na gornjem 43,21, na Srednjem 44,10 in na Spodnjem Stajerskem le 12,09 odstotkov. Če se oziramo na stanje gospodarskih nepremičnin, lahko rečemo, da je bilo Gornje Stajersko odstotno še najbolj udeleženo pri kmetijski družbi, manj srednje, najmanj pa spodnje Stajersko. Poučnih zborovanj, kursov, demonstracij in na polju strokovne izobrazbe, tega važnega sredstva gospodarske samopomoči, se je od 65 podružnic udeleževalo 55 ali 84,61 od sto s 595 prireditvami, ki jih je priredilo 19 učnih močij in poslušalo 29.266 ljudi. Prejem in prodaja članov pri zvezi gospodarskih združenj je znašala v tem letu 102.650 K. Podpore, ki jih je dobila družba od države in dežele, so znašale 111.784 K. Računski zaključek družbe je kazal 174.364 K dohodkov in 162.454 K stroškov. Družba je le pri nekaterih podružnicah posredovala pri nakupu gospodarskih potrebščin. Nekatere podružnice so imele skupne transice in drevesnice. Poročilo kmetijske družbe za leto 1906., nam kaže ob koncu leta 1906. sledeče številke. Število podružnic 99 (proti 1902 + 34 ali 52 od sto) in število članov 13.380 (proti 1902 + 5511 ali 113 od sto). Na Gornje Stajersko odpade 29 podružnic ali 29,29 od sto (+ 7 podružnic ali 16 od sto) in 3610 članov ali 34,7 od sto vseh članov. Proti letu 1902 je na Gornjem Stajerskem prirastlo 1506 članov ali 71,6 od sto. Na Srednje Stajersko pride 42 podružnic ali 42,42 odstotkov vseh podružnic prirastek 17 podružnic ali 68 od sto) in 4632 članov, kar znaša

44,65 odstotkov vseh članov kmetijske družbe. Prirastek proti letu 1902. znaša tukaj 2485 članov ali 115,7 od sto. Na Spodnje Stajersko odpade 28 podružnic ali 28,28 odstotkov vseh podružnic (prirastek 13 podružnic ali 86,6 od sto) in 2.138 članov, kar znaša 20,6 odstotkov števila vseh članov kmetijske družbe. Prirastek proti letu 1902 znaša na Spodnjem Stajerskem 1520 članov ali 24,5 odstotkov. Dasi je prebivalstvo na Gornjem Stajerskem zelo redko, vendar ni glede števila članov zaostalo za Srednjim Stajerskim. Razmeroma veliko število odstotno število članov na Spodnjem Stajerskem pa sledi iz tega, ker so v zadnjih letih tudi Slovenci spoznali, da imajo korist od tega, če se podružnice. Vendar zaostaja pri Slovencih število članov še za Gornjim Stajerskim za 1472, za Srednjim pa celo za 2494 članov. Poudne prireditve je prirejalo od 99 podružnic 97 (97,9 od sto) s 1.175 prireditvami (od leta 1902. + 580 ali 97,45 od sto) s 33 strokovnjaki, in 52.406 poslušalci (proti letu 1902, več za 23.140 ali 79 od sto). Blagovni promet pri zvezi gospodarskih združenj je znašal v letu 1906. 403.389 K ali proti letu 1902, za 300.638 K več, torej 292,9 odstotkov več ko v letu 1902. Država in dežela sta dale družbi v letu 1906. podpore skupno 161.438 K, to je za 49.654 K ali 44,42 odstotkov več ko leta 1902. Sklepi računa družbe znaša koncem leta dohodkov 305.886 (proti letu 1902, za 130.922 K ali 75 odstotkov več) in izdatkov 245.673 K (Prot. leta 1902, za 83.219 K ali odstotkov več). Dočim je v letu 1902. bilo posredovanje pri gospodarskih potrebščin malo, kar kaže že število prometa, je danes zveza gospodarskih za drug ustanovila pri 14 družnicah zalogo gospodarskih potrebščin in v jeseni bo pritegnila k temu še 15 drugih podružnic. Subvencijskih bikov je postavila v letu 158 (v letu 1902. 94), nadalje 200 merjasev nemške slatne svinje na ravnotolikih krajih, nadalje 31 plemenških kozlov, 971 plemenških kokošij stajerskega plemena in je razdelila med 14.000 jarec stajerske kokoši za nasad. Danes ne bomo več navajali iz poročil nadaljnjih števil, da ne bomo mučili naših spoštovanih bralcev. A še iz navedenih števil se vidi, da pri nas gospodarska samopomoč zelo živo napreduje in posebej, da napreduje organizacija, ki kaže v zadnjih štirih letih zelo lepe uspehe. To nam kaže da so začeli stajerski kmetje v zadnjem času spoznavati in ceniti vrednost agrarnega dela, njegove uspehe in njegove namene. Naj napreduje to spoznanje posebno danes, ko se mora avstrijsko kmetovalstvo bojovati proti najrazličnejšim sovražnikom. Naj se kmetje še zaneprej združijo v nositeljice agrarne misli in gospodarske samo pomoči, v kmetijski družbi.

Sadnemu drevju zelo nevaren škodljivec je jabelčni cvetoder (Apfelblütenstecher). Ta majhen rujav hrošč s vilčkom prezimi navadno v zemlji pod drevesom. V spomladi lezi po deblu na drevo in polaga svoja brezštevila jajčca posamezno v cvetne in listne popke. Čvrčki, ki izlezajo iz teh jajčec, se zavrtajo v popke; veled česar se ti posuše in drevo izgleda, kakor bi bilo posmojeno — sad se ne more razviti. Tega škodljivca zatiramo, da zbiramo poškodovano cvetje ter ga sežemo ali da trosimo večkrat rano v spomladi na vse zgodaj drevesa in razgrnemo pod drevesa rjube, na katere padajo hrošči. Hrošče uničimo potem v vodi. V goseničnih pastih, katere nastavljamo okoli debel, samoremo tudi mnogo hroščev uloviti. Pa tudi ptički pevci — posebno sinke, škinkovci in vrabci — love prav marljivo te hrošče; iz uničenih popov pa luščijo s svojim kljunom ličinke in bube. — Vabimo torej prekoristne ptičke v naše sadonovnike, da jim nastavimo ptičje valilne hišice.

Pri zdravljenju raznih ran se moramo zlasti nato osirati, da se rane popolnoma čisto odpravijo, kadar so odstranjeni iz njih vsi nečisti deli. Kralčevalo je potrebno, da se varuje rano takoj pred vasko nečistoščjo in da se rabi sredstva, ki hlapijo ter branijo bolečinam. Dobro temo namenu služe domače sredstvo je obče znana Pragerska domača tavba iz aptoteke B. Fragner, c. kr. dvorni lekarni v Pragi, ki se dohva tudi v tukajšnih aptotakah (glej inserat).

Pravda sredstva za odpljenje (Abfuhr) so škodljiva. Porabite valod tega dr. Ross balzam za solodce iz lekarn B. Fragner, c. kr. dvorni lekarni v Pragi. To sredstvo ne vpliva škodljivo, ne alterira prebavljenosti, temveč ga pospešuje in okrepi. Tolaiva se v lekarnah. Glej inserat.

Loterijske številke.

Gradec, dne 4. maja: 71, 82, 73, 13, 2.
Trat, dne 11. maja: 73, 51, 23, 68, 36.

„Štajerc“

je najprimernejši list za inzerate. V „Štajercu“ objavljena

oznanila

o trgovskih zadevah, o obrtniških stvarih, o prodaji in nakupu zemljišč, hiš itd. sploh vsako oznanilo, ki se naj čimbolj v javnosti razširi, — imajo

polni uspeh,

kajti „Štajerc“ je najcenejši in najbolj razširjeni list na Stajerskem in Koroškem.

Vsako inzeriraj v „Štajercu“!

*Kaj toče majhen sem močie!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil.
Kar sem Kathreinera kavo pil.*

Niče naj bi se pil močno razbujajoče znate kave nemečane!
Kathreinerjeva Kneippova sladna kava
sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redilna in krevtvarna speši zdravje.
Otroke bi bilo samo še navajati Kathreinerjeve kave.

Razglas.

Tečaj za drénažo.

Od 3. do inkl. 8. junija t. l. se vrši v Sv. Jurju na južni železnici, okraj Celje, 6 dnevni tečaj za drénažo.

Za ta tečaj se razdeli 15 stipendij po 20 K, da se ga zamorejo udeležiti revni kmetijski delavci.

Namen tečaja tiči v izgoji stanovskih melioracijskih delavskih vožij, iz katerih se vzame potem za melioracijske zgradbe potrebne prve delavce.

Lastnoročno pisane prošnje se vložijo do najkasneje 24. maja t. l. pri kulturno-tehničnem oddelku stajerskega deželnege odbora v Gradcu, Raubergasse 8.

V prošnji je omeniti poleg starosti in sedanjega stanovašstva, še to ali je prosilec sodeloval pri melioracijskih delih in ali je pripravljen, da nastopa v slučaju zmožnosti kot predelavec.

Kmetje in kmetijski delavci ki se hočejo tečaja na lastne troške udeležiti, se povabijo, da se oglasijo pri voditelju tečaja na ponedeljek, 3. junija t. l. ob 8. uri dopoldne v sv. Jurju na j. 2. v gostilni Alojz Lendl.

Gradec, 21. aprila 1907.

Štaj. dež. odbor.

Gumi

== za zeleno capljenje ==

(Rebengummi zur grünen Veredelung)

== najizvrstnejši ==

prima-vrete, garantirano blago, priporočate ce-njenim odjemalcem

brata Slawitsch

v Ptaju.

P
O
Z
O
R

P
O
Z
O
R

Prijetne snovi za napravo domače pijače do-
bite v popolnoma pravi in zdravju popolnoma ne-
škodljivi sestavi le tedaj, če ima vsaj le jeden del
mojih snovi zgoraj stojete, postavite zavarovano
varstveno znamko.

Moje snovi so bile že večkrat zadnje dne 23.
februar 1907 preiskane od c. k. preiskoval-
nice hrani v Gradcu glede njih neškodljivosti;
vsele spricatel, katere imam v rukah od omenje-
ne preiskovalnice, nimajo v sebi nikakih zdravja
škodljivih stvari, vsele česar so v moji sestavi
najbolj pripravne za napravo v reznici zdrave in
najbolj okusne domače pijače.

Vsele tega prosim vsakega, da pazi v svojo
lastno korist posebno na zgoraj stojete, registro-
vano znamko, da se tako varuje pred manj vred-
nimi ponapljenimi izdelki.

Kmetovalci pozor!

Staroznana krčasnica trdka.
Opozarjamo vse kmetovalce in gospodarje na
svoje, po vsem Slovanstvu, Štajerskem, Koroškem,
Hrvaškem, Ogrskem, Dol in Gor. Avstrijskem znan-
ne snovi za napravo domače pijače z vinom bru-
škovic in jabolčnim okusom ter vseh vrst žganja
in rumca, črnega, svetlega itd. Snovi so narav-
ni pridelek in vsele tega popolnoma neškodljive. Z
njimi lahko mešate vino in sadni sok ter delate
pijačo na tropno in drobi ali tudi na samo vodo.
Ker je moja trgovina tako razširjena, sem v pri-
jetnem položaju, da damo za niko čisto najboljšo
blago! Vsa ki je enkrat poskusila, postaja je moj
stalen naročnik! Dajem tudi zastoj, pojamna, za
zbičajne skajpene ali druge pokvarjenega vina
in vrnite posode. Pri tem, pazite natančno na mojo
trdiko, ki obloži za več ko 15 let in vsele tega
le samo ona more oddajati vse po dolgi izkušnji
receptih! Na zahtevo poljem cenike zastoj
Z odlašam spoštovanjem udam
Andrej Pollak, trževce s spetrijakim in
drugim blagom
„Pri Gradcu pos“ Gradec, Annonstrasse št. 46

Oblastveno varovano!
Vsake ponarejanje kaznivo!

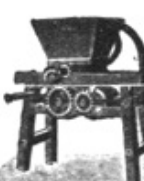

Edino pristen je
Thierryjev balsam
z zeleno varstveno znamko z nuno.
12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic
ali velika sprijalna steklenica s pa-
tentnim zaklopom K 5.—
Thierryjevo centifolijsko mazilo
za vse še za tako stare rane, vnetja,
poškodbe itd. 2 lončica K 3.60. Počila
se samo po povzetju ali denar naprej.
Te dve domači zdravili ste kot naj-
boljši splošnoznani in staroslavni.
Naslaavlja naj se na
lekarnarja **A. Thierry v Pregradi**
Zaloga po skoro vseh lekarnah. Kapi-
ke s tsočivirnih zalvalnih pisem za-
stoj in poštne prosto.

Alleen echter Balsam
aus der Schützungs-Aptheke
des
A. Thierry in Pregradi
bei Kallbach-Sauerbrunn.

Fabrika za poljedelske in vinogradniške mašine
Josef Dangls Wtw. Gleisdorf

prilpoda najnovjše „Göpel“, mlinske stroje, mašine za rezanje
krme, šrot-milne, za rezanje repe, „Maisrebler“, tribure, pumpe
za gnojnico, brana za mah (Moos-
egge), kosjake mrvne grablje,
ročne grablje, vile za mrv, kose
za travo in žito, najnovjše sadne
milne s kamnatimi valjčki in za-
mratni „Vorbereiter“, hidrav-
lične preše (z original Oberdruck-
Diff-Helbelpresswerke Patent Dusch-
seher (z največjim uspehom), ki
se dobijo le pri meni.

Angleški „Gustah Imesser“.

Rezervni deli. Prodaja mašin tudi na čas in ga-
rancijo. Ceniki zastoj in franko.

Vsako število
jelkoveh, smrekoveh-boroveh storov (4 metre dolge,
30 do 60 cm debeline) kupi mestna parna žaga
v Ptuj.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj
zraven klavnice in plinarske hiše postarljena je
nova parna žaga vsakemu v porabo.
Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in
spahati i. t. d.

**V ptujskem mestnem sopar-
nem kopališču**
se dobijo odlašmal kopele s hlaponom po slede-
jih jako snidanih cenah. Vsak navaden dan ob
1 uri popoldan in vsake nedelje in vsak praznik
ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 kraj-
carjev.)
Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer
Badeanstalt).

Umetni mlin in
. črna pekarija

na Sp. Štajerskem se radi drugega podjetja po
ceni in pod ugodnimi pogoji proda; posestvo
je primerno za druge industrijske namene, ker
ima vodne sile in je okolica bogata na lesu.
Vpraša se pri upravi tega lista.

AVIZO!

Ako hočete realiteto ali obrt vsake vrste, hotele,
vile, gostilne, posestva, cegljarne, sanatorij itd. na
prostoru ali v provinciji hitro in zaupno kupiti
ali prodati, obrnite se zanesljivo na
prverazredno internacionalno podjetje in trg
z realitetami Dunaj V 2. Schönbrunnerstr. 80.
Prvo največje podjetje, zastopstvo v vseh provincah
Avstro-Ogrsko. Kar se ogledovanja in pogovora
tudi zahtevajte brezplačni obisk, za kar vam ni
treba nič plačati.

MASTIN

doktorja pl. Trnkoczyja krmilno varstveno sredstvo se dobiva
pristno pri trgovcih le pod imenom **Mastin**. Previdno
kmetovalec ga primedi kiti vsaki domači živali. Najvišje
medalje na razstavah in toso zalvalnih pisem pričajo
o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom.
Tovarniška zaloga: lekarnar Trnkoczy, Ljubljana. 51

Jajca

kupnje po prav dobri ceni **And. Suppanz**, naku-
povalec jajc v Ptuj (Rosemanova hiša blizu po-
sojilnice) in v Središču (Dečkova hiša).

Kravji majerski ljudje

ki dobro molzijo in imajo daljša
spričevala se sprejmejo proti dobri
plači takoj. Vpraša se pri
Joh. Lininger,
Maribor.

Rudarji!

Za Vrtniški rudnik sprejme ravnateljstvo v Za-
grebu, Visoke nice št. 22, dobre in spretne
knape (hajerje in laufferje), kateri niso čez 40
in ne pod 18 let stari. Delo traja samo 8 ur.
a pogoji so ugodni. Na pismena vpra-
šanja se tudi takoj odgovori.

Lesna trgovina!

Pri žagi dli in lesni trgovini **Adalb. Ruzicka v Ptuj** se
dobi vedno vse vrste mehkega in trdega subega rezba-
ga lesa, vinogradniške palice, rezane, mehke, trde, so-
darski les iz hrasta, vse po nizki ceni. Ravnotoku se
nakupuje vse vrste okroglega in sodarskega lesa po vi-
soki ceni.

Hamburg-Amerika-Linie.

Najhitrejša vo-
znja po morju
5 dni, 7 ur.
38 minut. Red-
nadirektnarve-
za z brzo in
poštini par-
niki, ki imajo
dvojnatelvjake,
in Hamburg do New-Yorka; dalje v Kanado,
Brazilijo, Argentino, Afriko.
Natančnejša pojasnila daje Generalna agentura
za štajersko Gradec, IV., Annonstrasse 10,
„Jaterr. Hof.“

Ura na perpendikelj z
bilom (Schlagwerk) K 10.60

z lepo poliranim kovcem z srebrnega lesa.
30 ur idola, z belo cifernico, 61 cm visoka
K 10.60.
leta, 14 danj idola, z bilom (Schlagwerk)
na uro in na pol ure K 14.20
Bilo slično zvonjenja v stolpa zvoda cen-
pri prvi uri za K 1.—, pri drugi za
K 1.50.
Te ure so vsled svoje vrednosti in krasote
elegančni predmet v pohistu.
Za vsako uro 3 leta pismene garan-
cije.
Razpoložljiva po povzetju
HANNES KONRAD
Prva tovarna št v Mostu (Brü) št. 576 (Črsko).
Bogato ilustrirani ceniki z nad 3000 podobami se pošljejo
po zahtevi vsakemu zastoj in franko.

Šivalni stroji

(Nähmaschinen)

se kupujejo zanesljivo dobro in zelo po nizki
ceni v trgovini
bratov Slawitsch v Ptuj
Ker nimam agentov je cena zaradi tega tako
nizka. Vlak se naj pripravi in zahteva pismeno
ali ustmeno cenik (Preisakurant). Proda se za-
nosljivim kupcem na mesečne rate.

Prava britev iz Solinga

za vsako ljubo britev
prevzajem polnagarar-
cija, ker je vsaka iz
najboljšega angleškega
jekla izdelana.

Štev. 8700 Debra britev, s fino polirano votlo brušeno
kino, povsem ostr, črno polirna les in etui K 1.50
Štev. 8700. Posrebo debra britev, najfinije po-
lirana 1/2, votlo brušena, povsem ostr, črno
pol les in etui K 2.—
Štev. 8700. Ista britev kot 8702, ali 1/2, votlo brušena K 2.50
Štev. 8706. Najfinjša britev iz posebnega dobrega dela
1/2, votlo brušena, črno polirna les, povsem
ostr in etui K 2.10
Štev. 8710. Izredno fina britev v izborni izpeljavi
1/2, votlo brušena, črno pol les, povsem ostr
z etui K 3.50
Štev. 8710 mesto lesa prava slovska kost, 1/2, votlo
brušena povsem ostr, izredno deilo, tudi etui K 4.80
Varstveni aparat za brite, jako ugoden in brez ne-
varnosti K 3.50
Jermena za brite K 1.20, K 1.50 in K 2.—
Hanns Konrad
Razpoložljiva po povzetju
Bogato ilustrirani ceniki z nad 3000 slikami zastoj in
franko

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem
v Poličanih

prilpoda p. t. občinstvu svojo bogato zalogo
izbornega špecerijakega blaga, kakor fine parne
moke, vinberle, ribebe, kave, maati, jedilno olje,
petrolej itd. kak z todi zalogo manufakturnega
blaga, štoci, druki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske prideleke

Nakup in prodaja

dobra prietna naravna vina en gros in dobro
pravo žganje en. gros in en detail.